

ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักเรียน
ในโรงเรียนนายร้อย 3 เหล่าทัพ เกี่ยวกับการประเมินการสอนของอาจารย์

พันตรีหญิง ลาวัญย์ รัตนเสวี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาอุดมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2528

ISBN 974 - 566 - 032 - 2

010806

117162932

OPINIONS OF ADMINISTRATORS, INSTRUCTORS AND STUDENTS
IN THE THREE ARMED FORCES MILITARY CADETS
CONCERNING INSTRUCTIONAL EVALUATION

Major Lawan Ratanasevi

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Higher Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1985

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักเรียนในโรงเรียนนายร้อย
3 เหล่าทัพ เกี่ยวกับการประเมินการสอนของอาจารย์

โดย

พันตรีหญิง ลาวัญย์ รัตนเสวี

ภาควิชา

อุดมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.พรชูลี อชาชาวำรุง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ออนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาโท

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.สุประสิทธิ์ บุญนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประกอบ คุณรัตน์)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.พรชูลี อชาชาวำรุง)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักเรียน ในโรงเรียน
นายร้อย 3 เหล่าทัพ เกี่ยวกับการประเมินการสอนของอาจารย์

ชื่อนิสิต พันตรีหญิง ลาวัญย์ รัตนเสวี

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.พรชูลี อชาวอำรุง

ภาควิชา สุขุมศึกษา

ปีการศึกษา 2527

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ

1. ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักเรียนในโรงเรียน
นายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ และโรงเรียนนายเรืออากาศ ที่มีต่อการ
ประเมินการสอนของอาจารย์
2. สสำรวจความต้องการ การประเมินการสอนของอาจารย์ โดยผู้บริหาร
อาจารย์ และนักเรียน ในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ และ
โรงเรียนนายเรืออากาศ
3. พิจารณาหาแนวทางที่เหมาะสมในการประเมินการสอนในโรงเรียนนายร้อย
พระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ และโรงเรียนนายเรืออากาศ

กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นบุคลากรที่เป็นผู้บริหาร จำนวน 27 คน อาจารย์ 155 คน
และนักเรียน 570 คน ในโรงเรียนนายร้อย 3 เหล่าทัพ ในปีการศึกษา 2527 โดยใช้แบบ
สอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็น เครื่องมือในการวิจัยการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยไปแจก และเก็บ
ข้อมูลด้วยตนเอง นำข้อมูลที่ไ้มาทำการวิเคราะห์ด้วยการใช้ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS
โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ของสถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อหาค่า

ความดี การอดละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบเอฟ และการทดสอบ
รายคู่ ศึกษาวិธีการของเชฟเฟ (Scheffe) ซึ่งผลการวิเคราะห์เหตุผล ปรากฏว่า

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการประเมินการสอนของอาจารย์
พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักเรียน ส่วนใหญ่เห็นค่าที่จะให้มีการประเมินการสอน ควร
ให้มีการประเมินการสอนเมื่อจบ-1 ภาคเรียนแล้ว และประเมินเพื่อปรับปรุงการสอนของ
อาจารย์ และให้นักเรียนเป็นผู้ประเมิน

2. ความต้องการเกี่ยวกับการประเมินการสอนของอาจารย์นั้น ผู้บริหาร และ
อาจารย์ยินดีที่จะให้ประเมิน และแจ้งผลการประเมินให้อาจารย์ผู้สอนทราบโดยตรง

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมในการนำแบบประเมินการสอนไปใช้
กลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร อาจารย์ และนักเรียนทั้งหมดเห็นค่าในการนำของกระทรวงส่วนใหญ่ไปใช้
และเห็นค่ามากในบางของกระทรวง ซึ่งเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง
แต่ละโรงเรียน จะมีบางของกระทรวงที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ก็อยู่ในระดับเดียวกัน
คือ เห็นค่า และเห็นค่ามาก ซึ่งแยกออกเป็น 5 ค่านี้ โดยของกระทรวงที่สำคัญของพฤติกรรมการสอน
ของอาจารย์ในด้านต่าง ๆ คือ

ด้านจูงใจหมายและเนื้อหาวิชา อาจารย์ศึกษาหลักสูตรก่อน อาจารย์เข้าใจ
จูงใจหมายของวิชาที่สอนรักเจ อาจารย์ช่วยพัฒนานักเรียนใหม่ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ อาจารย์
ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมในวิชาที่สอน เนื้อหาวิชาควรต่อเนื่องสัมพันธ์และสอดคล้องกัน เพื่อให้
นักเรียนเข้าใจง่ายและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้

ด้านบุคลิกภาพของผู้สอน อาจารย์เป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ตรงต่อเวลา
มีความประพฤติเหมาะสมกับการเป็นอาจารย์ แต่งกายเหมาะสมกับการเป็นนายทหารและอาจารย์
มีความยุติธรรม มีวิจารณ์อย่างและเหตุผล ความมีน้ำเสียงดังชัดเจน

ด้านวิธีสอน เตรียมการสอนอยู่เสมอ เตรียมบทเรียนอย่างดี เพื่อให้นักเรียน
สามารถเข้าใจได้ สรุปหลักการสำคัญของเนื้อหาวิชา ควรจัดทำใบความรู้ตามบรรยายพิเศษ ไร่ โทคโม-
โลยีสมัยใหม่มาช่วยสอน จัดกิจกรรมที่น่าสนใจ

ด้านภาควิชา การจัดทำข้อสอบครอบคลุมเนื้อหาวิชาที่สอน มีความยุติธรรมในการ
วัดและประเมินผลผู้เรียน การวัดผลควรทำใหม่คุณค่าและจริงจัง

ด้านการปฏิบัติงานนอกเหนือการสอน มีความรับผิดชอบสูง ให้คำแนะนำที่มีคุณค่า
เพื่อนอาจารย์เป็นที่ปรึกษา และยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน จักกิจกรรมร่วมกับสถาบันอื่น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Opinions of Administrators, Instructors and Students in the three Armed Forces Military Cadets Concerning Instructional Evaluation.

Name Major Lawan Ratanasevi

Thesis Advisor Associate Professor Pornchulee Archava-Amroong Ph.D.

Department Higher Education

Academic Year 1985

ABSTRACT

Purpose :

The Objectives of study are as follows.

1. To study the opinions of administrators, instructors and the cadets in CRMA, Royal NAVAL Academy and the Royal Thai Airforce Academy toward teaching evaluation.
2. To survey the needs of evaluation on instructors' teaching by the administrators, instructors and cadets in the three Armed Forces Academies
3. To consider and seek for the most appropriate approach (method) in evaluation of teaching in the three Armed Forces Academies

Methodology

The population of this study consisted of 27 administrators 155 instructors and 570 cadets from three academies in academic year 1984. The questionnaires were constructed and collected

by the researcher.

The data were analyzed by using Statistical Package for the Social Science (SPSS). System showed frequency, percent, arithmetic mean, standard deviation, F-Test and the test of difference of each pair by Scheffe' 's method.

Findings

The findings of the study can be summed up as follows

1. Most of the administrators, instructors and cadets indicated preference for establishing some evaluation process. Evaluation should be done at the end of the first semester in order to adjust and improve teaching methods and subsequently evaluated by the cadets.

2. Needs for evaluation :

The administrators and the instructors were happy to be evaluated and wished to have the instructors directly informed of the results so as to make certain improvements.

3. Opinions on the suitable in bringing up the evaluation format to use, administrators, instructors and cadets agreed with each item of the questionnaires and some agreed most with some items.

From the comparative test conducted significant differences were found in some items among three academies but they were at the same levels of being agreeable and the most agreeable.

The teaching behavior was divided into 5 aspects and the items of the questionnaire in each aspect that were the most agreeable as follows :

a. Objectives and subject matter were instructors' prior study of curriculum, instructors' clearly understand the course objectives, instructors' motivation for students' initiative, extension of instructors' knowledge on the subject matter, the subject matter must be coherent and easy to apply.

b. Instructors' personality were initiative, punctuality, accepted behavior, proper appearance, impartial, reasonable expectation, adequate vocal projection.

c. Teaching techniques were readiness of teaching, adequate preparation of subject matter, good conclusion on subject matter, invitation of specialist in particular field, use of advanced technology in teaching, activities of interest.

d. Evaluation were proper coverage of subject matter, impartial of evaluation and assessment, standardization of evaluation.

e. Non - teaching task were high responsibility, beneficial suggestion, respectfulness and acceptance of colleague's opinions, academic cooperation.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.พรชูลี อาชาวำรุง ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าในการให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไข พร้อมทั้งขอคิดที่ปรึกษาแนะนำประการด้วยความเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดต่อผู้วิจัย รวมทั้งคณาจารย์ในภาควิชาอุดมศึกษาทุกท่านที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และให้กำลังใจตลอดมา

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประกอบ กุปรักษ์ รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญที่กรุณาตรวจสอบ แนะนำแก้ไขแบบสอบถาม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูริย์ สีนลารักษ์ ดร.พงษ์เทพ วรกิจโรคาทร พ.อ.รณจักร สวัสดิ์เกียรติ พ.ท.ไชยันต์ ประโมจินัย นอกจากนี้ขอขอบคุณคณาจารย์และนักเรียน โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ และโรงเรียนนายเรืออากาศ ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณเพื่อนอาจารย์ โรงเรียนเตรียมทหารทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจในการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งคุณพรเลิศ อัมพวง คุณศินีนาถ กอหะสุวรรณ ผู้ช่วยเหลือน้ำคานประเมินผล ช้อมูล และคำปรึกษาอย่างดียิ่ง

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ พลเอก ปิยะ สุวรรณพิมพ์ บิดาของผู้วิจัย ที่ให้คำแนะนำ ในด้านเนื้อหา สารสำคัญ และเป็นกำลังใจสนับสนุนอย่างมาก รวมทั้งคุณพิษณุ รัตนเสวี สามีของผู้วิจัย ที่ให้กำลังใจ และทุ่มเททรัพยากรสนับสนุนในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จนสำเร็จสมบูรณ์

พ.ศ.หญิง ดาวัญย์ รัตนเสวี

บทคัดย่อภาษาไทย	๖
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๗
กิตติกรรมประกาศ	๘
สารบัญ	๘
รายการตารางประกอบ	๙
บทที่	
๑. บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๕
ขอบเขตของการวิจัย	๕
ความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัย	๖
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	๗
๒. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๘
วิธีการประเมินผลการปฏิบัติงาน	๙
การประเมินการสอนในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	๑๓
การประเมินการสอนในมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	๑๕
การประเมินการสอนในมหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	๑๘
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๒๒
๓. วิธีดำเนินการวิจัย	๓๒
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๓๒
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๓๔
ลักษณะของแบบสอบถาม	๓๕
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๓๕
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	๓๖

บทที่		หน้า
๔.	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	37
	ตอนที่ ๑ ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ภาพของกลุ่มตัวอย่าง	38
	ตอนที่ ๒ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง	41
	ตอนที่ ๓ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ	61
	สรุป	64
๕.	สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ	65
	สรุปผลการวิจัย	65
	อภิปรายผล	68
	ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	74
	ข้อเสนอแนะเพื่อการประยุกต์	75
	บรรณานุกรม	76
	ภาคผนวก	81
	ประวัติผู้เขียน	104

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
๑. จำนวนประชากร กลุ่มตัวอย่าง จำนวนแบบสอบถาม ที่ได้รับคืนของผู้บริหาร อาจารย์ และนักเรียนใน โรงเรียนนายร้อย ๓ เหล่าทัพ	33
๒. สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร และอาจารย์	38
๓. สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างนักเรียน	40
๔. ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักเรียนที่มีต่อ การดำเนินงานประเมินการสอนของอาจารย์ในโรงเรียน นายร้อยพระจุลจอมเกล้า	42
๕. ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และนักเรียนที่มีต่อ การดำเนินงานประเมินการสอนของอาจารย์ในโรงเรียน นายเรือ	43
๖. ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และนักเรียนที่มีต่อ การดำเนินงานประเมินการสอนของอาจารย์ในโรงเรียน นายเรืออากาศ	44
๗. ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และนักเรียนที่มีต่อ การดำเนินงานประเมินการสอนของอาจารย์ในโรงเรียน นายร้อย ๓ เหล่าทัพ	45
๘. ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และนักเรียนที่มีต่อ การดำเนินงานประเมินการสอนของอาจารย์ในโรงเรียน นายร้อย ๓ เหล่าทัพ (ต่อ)	47
๙. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของ กลุ่มตัวอย่างก้านจุกมุงหมาย และเนื้อหาวิชา และการทดสอบ ความแตกต่าง	50
๑๐. ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของ กลุ่มตัวอย่างก้านบุคลิกภาพของผู้สอน และการทดสอบความ แตกต่าง	52